

УДК 338.656
UDC 338.656

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Бойко В.В., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

CURRENT TRENDS OF DEVELOPMENT IN THE ECONOMIC DIAGNOSTICS OF ENTERPRISES STATE

Boiko V.V., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДИАГНОСТИКИ СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ

Бойко В.В., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку ринкових відносин, які характеризуються динамічністю та невизначеністю зовнішнього середовища, зростанням конкуренції на ринку товарів та послуг, для підприємств актуальним є вміння передбачати зміни і готувати необхідні заходи як реакцію на них. Одним із способів вирішення цієї проблеми стає здійснення комплексу діагностичних процедур для оцінки стану підприємств. Саме економічна діагностика надає фахівцям інструменти для вирішення важливих завдань розвитку підприємства: дослідження об'єктивних тенденцій розвитку, розпізнавання «слабких сигналів» змінення середовища, аналіз причин виникнення відхилень показників від очікуваних значень, передбачення наслідків вирішення проблем.

В економічній практиці автотранспортних підприємств застосовуються прийоми діагностики без зазначення її як методу аналітичного дослідження діяльності підприємства. Змінення такої ситуації потребує подальших теоретичних і методологічних розробок проведення економічної діагностики стану підприємств.

Аналіз публікацій та постановка завдання. Дослідженню теоретичних і методологічних питань економічної діагностики стану підприємств присвячені праці багатьох вітчизняних і закордонних вчених, таких як: І.В. Кривов'язнюк, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Т.Ф. Косянчук, В.В. Лук'янова, Н.І. Майорова, В.В. Швид, О.О. Гетьман, В.М. Шаповал, Т.О. Загорна, В.Ш. Рапопорт, Б. Колосс, Ж. Ришар та ін.

Проте, не зважаючи на важливість економічної діагностики для ефективного функціонування підприємств, на теперішній час існують суттєві розбіжності в її теоретичному, методологічному і практичному забезпеченні.

Таким чином, важливим є уточнення сутності економічної діагностики, її завдань, визначення основних принципів проведення та характеристик стану діагностичних систем на вітчизняних підприємствах, зокрема автомобільного транспорту.

Основна частина. Розуміння сутності економічної діагностики можна отримати через дослідження еволюції прикладної аналітичної науки. Елементарні аналітичні розрахунки властиві будь-якому свідомому прийняттю рішень, проте тільки з появою систематизованих джерел інформації виникла потреба в аналітичному розгляді накопичених даних [1]. Початок певної формалізації і систематизації аналітичних процедур пов'язується з розвитком і становленням бухгалтерського обліку (XV–XVI ст.).

Розвиток великих промислових підприємств наприкінці XIX ст., поява акціонерної форми власності, застосування звітності як засобу інформаційної комунікації сприяло формуванню систематичного аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання в інтересах осіб, які обмежені в доступі до інформаційних джерел конкретного підприємства і в той же час, є його потенційними інвесторами.

На початку XX ст. відбувається відокремлення функції володіння від функції оперативного управління підприємством, розвиток фондового і фінансового ринків, які відіграють важливу роль в забезпеченні суб'єктів господарювання капіталом. Ці події сприяли виникненню двох аналітичних напрямків: внутрішнього і зовнішнього аналізів. Протягом XX ст. методологія внутрішнього і зовнішнього аналізу розвивалася в західних наукових школах в межах різних наукових напрямків, зокрема менеджменту та економіки.

Теорія і методологія внутрішнього аналізу формувалася в межах розвитку німецької наукової школи для забезпечення внутрішніх користувачів аналітичною інформацією щодо розробки управлінських рішень. Теоретичні та методологічні положення зовнішнього аналізу формувалися в межах розвитку англо-американської школи на базі систематизованого аналізу звітності за допомогою коефіцієнтів для надання зовнішнім користувачам інформації про стан підприємства.

В радянській аналітичній школі з прискоренням процесів централізації в економіці, підвищенням ролі планових завдань, посиленням контрольних функцій обліку перевага надавалася аналізу господарської діяльності [1]. Головне завдання цього аналізу полягало в забезпеченні контролю за відхиленнями від плану.

В другій половині XX ст. (1956–1990 рр.) аналіз господарської діяльності був оформлений в розділ прикладної економічної науки. В цей період відбулося суттєве посилення теоретичних основ економічного аналізу, заміна назви науково-практичного напрямку з «аналізу господарської діяльності» на «економічний аналіз». Радянськими вченими було створено теорію економічного аналізу та методику аналізу за галузями економіки на відміну від інших країн, де не було сформовано самостійного курсу економічного аналізу.

Формування теорії і методології економічного аналізу в Україні відбувалося під впливом розвитку суспільних відносин. Досягненнями у розвиток економічного аналізу відзначилися українські вчені І.І. Каракоза, В.І. Самборський, Ю.А. Литвин, Г.М. Мельничук, М.Г. Чумаченко та інші [1].

В межах наукового напрямку «економічний аналіз» у 1980-х роках починають виокремлювати діагностичний аналіз, під яким розуміють «спосіб встановлення характеру порушень нормального ходу економічного процесу» [2]. В цей же період діагностику почали використовувати в межах розвитку основних парадигм менеджменту для обґрунтування управлінських рішень [3].

З початку 1990-х років інтеграція економіки країни в світове господарство обумовила необхідність вивчення зарубіжного досвіду і вітчизняні фахівці стали пропонувати максимально наблизити розуміння сутності та значення економічного аналізу до трактувань західних фахівців. В цих умовах основна увага почала спрямовуватися на аналіз фінансового стану і фінансових результатів діяльності підприємств, який ґрунтується на даних бухгалтерської звітності. Таким чином, з початком реформування командно-адміністративної системи відповідно до принципів ринкової економіки більшістю фахівців визнається пріоритетність аналізу, в основу якого покладено фінансову модель підприємства перед аналізом господарської діяльності в його застарілому розумінні.

З переходом економіки України на ринкові засади економічний аналіз розподіляється на два напрямки: фінансово-економічний (фінансово-господарський) і техніко-економічний (виробничо-господарський). Практика функціонування суб'єктів господарювання в цей період потребує розвитку фінансового аналізу, який не був об'єктом дослідження в радянській аналітичній школі. Фінансовий аналіз охоплює розділи аналітичної роботи, що входять у систему фінансового менеджменту і пов'язані з управлінням фінансами суб'єкта господарювання. Методи аналізу господарської діяльності продовжують використовувати в системі процедур техніко-економічного аналізу, який дозволяє визначити вплив технічних, технологічних і організаційних факторів на результати виробництва.

В умовах обмеженості ресурсів (матеріальних, фінансових), суттєвого розширення інформаційної бази, високої конкуренції, періодичними фінансовими кризами, характерними для сучасного стану економіки виникла потреба в розвитку аналітичної науки, яка пропонує інструмент для швидкого надання характеристики стану об'єкта дослідження, без значних витрат ресурсів, за обмеженою кількістю показників (прямих та непрямих ознак), і представлення об'єктивної інформаційної бази для прийняття оптимальних управлінських рішень. Таким чином, економічна діагностика виокремившись із економічного аналізу і доповнившись теоретичними і

методологічними положеннями менеджменту, оформилась на початку ХХІ ст. в самостійний напрямок наукових знань зі своїми метою, завданнями, предметом, об'єктом і методами дослідження.

Економічна діагностика передбачає дослідження відхилення стану об'єкта від бажаного режиму функціонування і розроблення на його основі управлінських рішень щодо поліпшення стану. Це потребує встановлення, науковий опис, класифікацію типових ознак, за якими повинно проводитись розпізнавання різних станів, в яких може знаходитись об'єкт дослідження. На основі результатів оцінки може бути зроблений висновок про уточнення напрямків подальшого дослідження діяльності підприємства, а саме: проведення загальноекономічного, техніко-економічного чи фінансово-економічного аналізу для визначення характеру і ступеня впливу різних факторів на показники діяльності підприємства.

Основною метою економічної діагностики є встановлення діагнозу об'єкта дослідження, тобто надання характеристики його стану – відповідність певному рівню, вимогам, еталону, нормі, або відхилення від бази порівняння – на дату завершення цього дослідження і на перспективу. Таким чином, основними функціями економічної діагностики можна вважати:

- аналітичну – систематичне дослідження стану об'єкта за обраними параметрами;
- інформаційну – забезпечення процесу прийняття управлінських рішень необхідними даними;
- регулюючу – забезпечення усунення відхилень розвитку об'єкта дослідження від бажаного режиму функціонування.

Основними завданнями економічної діагностики є [1, 2]:

- 1) встановлення типових ознак, які є характерними для різних економічних станів підприємства;
- 2) обґрунтування розмірів допустимих відхилень індикаторів стану;
- 3) визначення характеру і причин відхилень діагностичних ознак стану підприємства;
- 4) встановлення тенденцій розвитку відхилень діагностичних ознак стану підприємства;
- 5) виявлення внутрішніх і зовнішніх факторів, які здійснюють вплив на розміри індикаторів стану, вивчення їх спрямованості;
- 6) узагальнення результатів дослідження для встановлення загального діагнозу;
- 7) визначення можливих тенденцій подальшого розвитку підприємства при незмінному економічному курсі та при внесенні коригувань в діяльність через реалізацію запропонованих заходів, які сприяють налагодженню роботи всіх складових об'єкта дослідження.

Предметом економічної діагностики є кількісна та якісна ідентифікація стану об'єкта дослідження, яким може бути ціле підприємство або його підрозділ чи функціональна сфера діяльності.

Основна увага в методології економічної діагностики приділяється виявленню тенденцій і закономірностей функціонування об'єкта дослідження, вивченню ринкового середовища, яке оточує або буде оточувати підприємство. На сьогоднішній день в практиці аналітичної роботи на підприємствах діагностика внутрішніх факторів, які визначають стан об'єкта, передбачає використання, в переважній більшості, традиційних методів економічного аналізу. Для діагностики зовнішнього середовища об'єкта застосовуються як традиційні методи економічного аналізу, так і методи стратегічного аналізу.

Оскільки економічна діагностика є процесом дослідження, то її проведення повинно відповідати певним принципам дослідження, які дозволяють адекватно оцінити реальну дійсність, проблеми, результати діяльності чи тенденції розвитку. В основу економічної діагностики покладені наступні принципи [4]:

- науковість – дослідження закономірностей і тенденцій розвитку об'єкта на основі використання наукових методів оцінки ефективності рішень, аналізу стану, досягнень науково-технічного прогресу;
- цільове призначення – діагностика передбачає наявність мети дослідження шляхів, закономірностей і тенденцій розвитку об'єкта та способів її досягнення;
- системність полягає в дослідженні підприємства як складної відкритої системи відповідно до законів її функціонування;
- комплексність передбачає врахування при дослідженні зв'язку характеристик і взаємозалежності процесів та явищ;
- динамічність проявляється в дослідженні процесу розвитку ситуації, що допомагає з'ясувати її існуючий стан;

- об'єктивність полягає в тому, що оцінка повинна бути відокремлена від особистих ставлень дослідника, що досягається через методіку дослідження та організацію його проведення;
- критеріальна визначеність – оцінка стану об'єкта дослідження повинна здійснюватися за встановленими критеріями, від яких залежить об'єктивність висновків;
- інформативність – наявність повної, достовірної, своєчасної, комплексної і наочної інформаційної бази для проведення дослідження;
- економічність – затрати пов'язані з проведенням діагностики, повинні бути значно меншими за економічний ефект, який отримується через її виконання.

Прикладні аналітичні науки продовжують розвиватися і в ХХІ ст., що визначається об'єктивними причинами, пов'язаними зі змінами в економіці країни. В системі економічного аналізу з'являються нові напрямки аналітичних досліджень [3, 5, 6, 7]: маркетинговий аналіз, інвестиційний аналіз, інноваційний аналіз, аналіз економічного потенціалу організацій тощо.

Також в останні роки розширилася і сфера застосування економічної діагностики, на основі якої розробляються варіанти управлінських рішень щодо поліпшення використання потенціалу суб'єктів господарювання незалежно від форм власності. Якщо на початку виникнення діагностика в економічній сфері розглядалася як інструмент, за допомогою якого можна встановити діагноз фінансового стану і попередити виникнення кризових явищ у фінансовому аспекті, то в подальшому економічна діагностика розглядається в якості комплексного дослідження стану підприємства з урахуванням впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. В останні роки розширюється об'єкт діагностики, значна увага приділяється дослідженню потребам і кон'юнктурі ринку, інвестиційній привабливості, кредитоспроможності, вартості, потенціалу розвитку підприємства.

Треба відзначити, що, незважаючи на важливість економічної діагностики в управлінні підприємством, сучасний стан діагностичних систем на вітчизняних підприємствах характеризується низьким рівнем їх розвитку. Характерними особливостями сучасного стану діагностичних систем на вітчизняних автотранспортних підприємствах є:

- використання простих аналітичних методів діагностики;
- обмежена кількість показників, які застосовуються менеджерами в якості індикаторів стану підприємства;
- ретроспективне і поточне спрямування діагностики;
- в якості інформаційних джерел розглядаються дані бухгалтерського та статистичного обліку;
- переважання симптоматичного типу діагностики і поодиноке використання етіологічної діагностики;
- використання діагностики переважно для попередження кризового стану;
- відсутність формалізованої методіки здійснення економічної діагностики з урахуванням галузевої специфіки.

Таким чином, розвиток теоретичних і методичних аспектів економічної діагностики повинен забезпечити якість управління підприємством, зростання ефективності його діяльності та стійкості в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Висновки. Кожне підприємство знаходиться в постійному розвитку, яке супроводжується виникненням проблем в діяльності, що потребують своєчасного вирішення. Несвоєчасне прийняття управлінських рішень призводить до зменшення ефективності функціонування і навіть до кризового стану. Діагностика стану підприємства дозволяє прогнозувати зміни в діяльності, оцінювати їх вплив на показники роботи та наслідки реалізації. Таким чином, комплексна діагностика надає фахівцям підприємств інструмент управління майбутніми подіями для забезпечення тривалого функціонування підприємства в складних і постійно мінливих умовах.

Розвиток діагностичних систем на підприємствах в сучасних економічних умовах передбачає вирішення основних проблем. По-перше, необхідно сформувати систему критеріїв (індикаторів), які здатні охарактеризувати об'єкт і адекватно відобразити його стан з урахуванням факторів впливу. По-друге, необхідно розробити шкали для вимірювання значень цих індикаторів, що дозволить мінімізувати вплив фактора суб'єктивізму при встановленні діагнозу, а отже підвищити його об'єктивність і точність. По-третє, менеджмент суб'єктів господарювання потребує розробки формалізованої методіки здійснення діагностики стану підприємств з урахуванням специфіки їх діяльності. По-четверте, необхідно розробити методіку вибору оптимального варіанту заходів, які сприяють налагодженню роботи всіх складових об'єкта дослідження.

Вирішення актуальних проблем діагностики потребує широкого застосування економіко-

математичних методів, електронно-обчислювальної техніки для скорочення часу обробки інформаційних потоків, підвищення ефективності та об'єктивності управлінських рішень.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Економічний аналіз: навч. посіб. / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.]; за ред. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2007. – 560 с.
2. Бачурин А.А. Анализ производственно-хозяйственной деятельности автотранспортных организаций: [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / А.А. Бачурин; под ред. З.И. Аксеновой. – [3-е изд.] – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 320 с.
3. Кузьмін О.Є. Економічна діагностика: навч.посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К.: Знання, 2012. – 318 с.
4. Лысов О.Е. Методы прикладных исследований в менеджменте: [учеб. пособие] / О.Е. Лысов. – СПб.: ГУАП, 2006. – 164 с.
5. Кривов'язнюк І.В. Економічна діагностика: [навч.посіб.] / І.В. Кривов'язнюк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 456 с.
6. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: [навч.посіб.] / Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
7. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: [підручник] / І.А. Ігнат'єва. – К.: Каравела, 2012. – 480 с.

REFERENCES

1. Boliukh M.A., Burchevskii V.Z., Gorbatok M.I., Chumachenko M.G. Economic analysis. Kyiv, KNEU, 2007. 560 p. (Ukr)
2. Bachurin A.A., Aksyenova Z.I. Analysis of production and economic activity of motor companies. Moskva, Akademiia Publ, 2007. 320 p. (Rus)
3. Kuzmin O.Ye., Melnik O.G. Economic diagnostics. Kyiv, Znannia Publ, 2012, 318 p. (Ukr)
4. Lysov O.E. Methods applied research in management. Sent-Petersburg, GUAP, 2006. 164 p. (Rus)
5. Kryvoviasniuk I.V. Economic diagnostics. Kyiv, Tsentr uchbovoi literatury Publ, 2013. 456 p. (Ukr)
6. Dovgan L.Ye., Karakay Yu.V., Artemenko L.P. Strategic management. Kyiv, Tsentr uchbovoi literatury Publ, 2011. 440 p. (Ukr)
7. Ignateva I.A. Strategic management. Kyiv, Karavela Publ, 2012. 480 p. (Ukr)

РЕФЕРАТ

Бойко В.В. Сучасні тенденції розвитку економічної діагностики стану підприємств / В.В. Бойко // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2017. – Вип. 4.

В статті обґрунтовано актуальність теоретичних і методологічних розробок проведення економічної діагностики стану вітчизняних підприємств, зокрема автомобільного транспорту. Проведений аналіз виникнення і еволюції діагностики стану підприємств з уточненням сутності економічної діагностики, виділенням основних її завдань, визначенням основних принципів проведення. Зазначені основні проблеми застосування діагностичних систем в управлінні автотранспортними підприємствами.

Об'єкт дослідження – еволюція ролі економічної діагностики в забезпеченні розвитку суб'єктів господарювання.

Мета роботи – систематизація основних завдань економічної діагностики в діяльності підприємств, принципів її проведення.

Методи дослідження – діалектичний, загальнологічні.

В останні роки розширилася сфера застосування економічної діагностики, на основі якої розробляються варіанти управлінських рішень щодо поліпшення використання потенціалу суб'єктів господарювання незалежно від форм власності. Якщо на початку виникнення діагностика в економічній сфері розглядалася як інструмент, за допомогою якого можна встановити діагноз фінансового стану і попередити виникнення кризових явищ у фінансовому аспекті, то в подальшому економічна діагностика розглядається в якості комплексного дослідження стану підприємства з урахуванням впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. В останні роки розширюється

об'єкт діагностики, значна увага приділяється дослідженню потребам і кон'юнктурі ринку, інвестиційній привабливості, кредитоспроможності, вартості, потенціалу розвитку підприємства.

Основна увага в методології економічної діагностики приділяється виявленню тенденцій і закономірностей функціонування об'єкта дослідження, вивченню спрямованості внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на стан об'єкта дослідження, встановленню діагностичних ознак стану об'єкта дослідження.

Проведення економічної діагностики повинно відповідати принципам дослідження, які дозволяють адекватно оцінити реальну дійсність, проблеми, результати діяльності чи тенденції розвитку, а саме: науковості, цільового призначення, системності, комплексності, динамічності, об'єктивності, критеріальної визначеності, інформативності, економічності.

Результати статті можуть бути використані для підвищення якості управління підприємством, зростання ефективності його діяльності та стійкості в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА, ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ, ПРИНЦИПИ ДІАГНОСТИКИ, ДІАГНОСТИЧНІ СИСТЕМИ, СТАН ПІДПРИЄМСТВА.

ABSTRACT

Boiko V.V. Current trends of development in the economic diagnostics of enterprises state. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2017. Vol. 4.

The article substantiates the relevance of the theoretical and methodological development of economic diagnosis of the state of the domestic enterprises, including road transport. In the article the analysis of the origin and evolution of diagnostics of companies state with indication of the essence of economic diagnostics, of its main objectives, of the basic principles. As a result of the study the main problem of the use of diagnostic systems in the management of road transport companies had been determined.

Object of the study – the evolution of the role of the economic diagnostics in enterprises development.

Purpose of the study – to determine of the main tasks of diagnostics in economic activity of enterprises, the principles of its implementation.

Research methods – dialectical, logical methods.

In recent years, it expanded the scope of the use of economic diagnostics, based on which developed options for management decisions to improve the use of the potential of business entities regardless of ownership. If the first occurrence of economic diagnostics sphere was seen as a tool with which you can establish the diagnosis of the financial state and prevent the occurrence of the crisis in the financial aspect, in the current economic diagnostics is regarded as a comprehensive study of the enterprises state, taking into account the influence of factors internal and external environments. In recent years, special attention is given to the needs and market conditions, investment attractiveness, credibility, cost, potential development of the company.

The focus of economic diagnostics methodology is identifying trends and patterns of functioning of the object of research, the study of the internal and external factors of influence on the state of the research object, the establishment of diagnostic signs of the state of the research object.

Conducting economic diagnosis must comply with the principles of the study, namely: scientific, purpose, system, complexity, dynamism, objectivity criterion of certainty, informativeness and efficiency. These principles allow to adequately assess the reality, challenges, results or trends.

The results of the article can be used for improving the quality of enterprise management, increasing its efficiency and stability in a volatile environment.

KEYWORDS: ECONOMIC DIAGNOSTICS, ECONOMIC ANALYSIS, PRINCIPLES OF DIAGNOSTICS, DIAGNOSTIC SYSTEM, STATE OF ENTERPRISES.

РЕФЕРАТ

Бойко В.В. Современные тенденции развития экономической диагностики состояния предприятий / В.В. Бойко // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2017. – Вып. 4.

В статье обосновано актуальность теоретических и методологических разработок выполнения экономической диагностики состояния отечественных предприятий, в том числе автомобильного транспорта. Выполнен анализ возникновения и эволюции диагностики состояния предприятий с уточнением сущности экономической диагностики, выделением основных ее задач, определением основных принципов проведения. Определены основные проблемы использования диагностических

систем в управлении автотранспортными предприятиями.

Объект исследования – эволюция роли экономической диагностики в обеспечении развития субъектов хозяйствования.

Цель работы – систематизация основных задач экономической диагностики в деятельности предприятий, принципов ее проведения.

Методы исследования – диалектический, логические.

В последние годы расширилась сфера использования экономической диагностики, на основе которой разрабатываются варианты управленческих решений по улучшению использования потенциала субъектов хозяйствования независимо от форм собственности. Если вначале возникновения диагностика в экономической сфере рассматривалась как инструмент, с помощью которого можно установить диагноз финансового положения и предупредить возникновение кризисных явлений в финансовом аспекте, то в дальнейшем экономическая диагностика рассматривается в качестве комплексного исследования состояния предприятия с учетом влияния факторов внутреннего и внешнего окружения. В последние годы особое внимание уделяется исследованию потребностей и конъюнктуры рынка, инвестиционной привлекательности, кредитоспособности, стоимости, потенциалу развития предприятия.

Основное внимание в методологии экономической диагностики уделяется выявлению тенденций и закономерностей функционирования объекта исследования, изучению направленности внутренних и внешних факторов влияния на состояние объекта исследования, установлению диагностических признаков состояния объекта исследования.

Проведение экономической диагностики должно соответствовать принципам исследования, а именно: научности, целевого назначения, системности, комплексности, динамичности, объективности, критериальной определенности, информативности, экономичности. Эти принципы позволяют адекватно оценить реальную действительность, проблемы, результаты деятельности или тенденции развития.

Результаты статьи могут быть использованы для повышения качества управления предприятием, увеличения эффективности его деятельности и устойчивости в условиях нестабильной внешней среды.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДИАГНОСТИКА, ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ, ПРИНЦИПЫ ДИАГНОСТИКИ, ДИАГНОСТИЧЕСКИЕ СИСТЕМЫ, ПОЛОЖЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ.

АВТОР:

Бойко Вікторія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри економіки, e-mail: tori704@bigmir.net, тел. 0442803016, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 313.

AUTHOR:

Boiko Victoria V., Ph.D., associate professor, National Transport University, associate professor, department of Economics, e-mail: tori704@bigmir.net, tel. 0442803016, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str., 1, of. 313.

АВТОР:

Бойко Вікторія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри економіки, e-mail: tori704@bigmir.net, тел. 0442803016, Україна, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 313.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Гречан А.П., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри «Економіка», Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, президент Української академії інвестицій в науку і будівництво, Київ, Україна.

REVIEWER:

Grechan A.P., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, professor, department of Economics, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko Ye.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, President of Ukrainian Academy of Investment in Science and Construction, Kyiv, Ukraine.